

**Катерина Бойченко, викладач кафедри іноземних мов
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини**

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НІДЕРЛАНДАХ

За сучасних умов перед Україною постає вимога модернізації освіти з метою інтеграції в світовий культурний, економічний, політичний та технологічний простір. Безперечною є провідна роль вивчення іноземних мов, адже як засіб комунікації, мова постає інструментом пізнання світу і відкриває можливості долучення нашої країни до світової спільноти. Проте застарілі технології викладання мовної дисципліни не дають змоги оволодіти знаннями, вміннями, навичками та мовною компетенцією повною мірою. Конкурентоспроможні фахівці повинні вміти не лише перекладати тексти, працювати зі словником, але й вільно спілкуватися іноземною мовою на будь-які теми, підтримувати розмову з іноземними громадянами, сприяти взаєморозумінню та взаємозбагаченню, читати та сприймати на слух необхідну інформацію, мати доступ до інформаційного світового простору та давати відповіді на листи від іноземців.

В європейських країнах все частіше використовуються інноваційні підходи до навчання, такі як інтерактивне та особистісно-орієнтоване навчання. Інтерактивні методи навчання передбачають співпрацю та взаємодію всіх учасників педагогічного процесу, за якого вчитель виступає тьютором або коучем, організатором спільної діяльності учнів, тоді як особистісно-орієнтоване навчання враховує вікові та психологічні особливості кожного учня, визнає дитину як індивідуальність та основну цінність суспільства. Саме такі ідеї переслідують голландські вчителі під час організації навчально-виховного процесу: вони інтенсивно застосовують інтерактивні підходи у навчанні і намагаються врахувати індивідуальні особливості учнів. Під час уроків іноземної мови велика увага приділяється роботі в командах або колективній формі навчальної діяльності, що полегшує порозумінню між представниками різних країн та національностей, адже Нідерланди – багатонаціональна країна, в якій навчається багато іноземців. Голландці вчать поважати чужі думки та переконання, толерантно ставитися один до одного. Серед інтерактивних методів у голландських школах часто застосовують проектні методи, презентації та групові дискусії. Під час взаємодії учнів у групових дискусіях учасники мають змогу не лише сприймати навчальний матеріал, а й висловлювати власну думку, задавати запитання, переконувати чи пропонувати власні шляхи розв'язання ситуації, що сприяє розвитку креативності в учнів. Слід зазначити, що в усіх закладах освіти у Нідерландах активно використовують новітні ІКТ, які полегшують роботу вчителя та підвищують інтерес в учнів.

Кількість базових шкіл у Нідерландах становить 8000, і всі вони дуже різні. Окрім значних відмінностей між типами базових шкіл (державної та приватної форми власності; релігійні та світські; звичайні та альтернативні),

кожний освітній заклад керується власною філософією і опирається на методи п'яти основних альтернативних шкіл, що надзвичайно поширені у Голландії: дальтонські школи, школи Френе, Йена-план-школи, школи Монтесорі і вільні вальдорфські школи. Їх об'єднує інноваційний підхід до освіти, розроблений у рамках самостійної педагогічної концепції, заснованої на певному погляді на людину і суспільство. Центральне місце тут відводиться формуванню дитини як самостійної і відповідальної особи школами [1, 201].

За даними Міжнародної асоціації з оцінювання навчальних досягнень ІЕА (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*) понад 90 % голландців може вільно спілкуватися англійською мовою [4]. Все це завдяки тому, що предмет «англійська мова» входить до блоку обов'язкових дисциплін на всіх ступенях системи середньої освіти Нідерландів. На додачу: англійську мову вивчають у старших класах більшості початкових шкіл; для закінчення вищої школи учень повинен скласти тест з англійської мови та літератури, результат якого повинен бути не нижчим 6 із 10 балів; існує близько 100 шкіл двомовної освіти (голландська / англійська), мета якої полягає у вивченні англійської мови на рівні носіїв мови Великої Британії; першим викладачем англійської мови в Гронінгенському університеті став Ян Бекерінг Вінкерс (*Jan Beckering Vinckers*) ще в 1885 році; більшість магістерських курсів в університетах викладаються англійською мовою; учнів навчають здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет англійською мовою (кількість джерел англійською мовою значно перевищує кількість інформаційних ресурсів голландською) [2].

Нідерланди – одна із перших європейських країн, що запропонувала можливість вивчення англійської мови поряд з голландською ще у 1950 році, а також розробила спеціальні програми для учнів із закордону. В Нідерландах вивченню іноземних мов приділяється велика увага, поряд з англійською мовою учні вивчають німецьку або французьку мови. Опанування двома іноземними мовами є обов'язковою умовою середньої освіти. Слід зазначити, що у 2005 році 86, 2 % учнів середніх шкіл обрали для вивчення німецьку мову, 69, 5 % – французьку, а в 2010 році рівень вибору цих мов зменшилася відповідно до 43, 5 % та 33, 3 %. Це пов'язано з тим, що популярністю почали користуватися такі мови, як іспанська, італійська, російська, фризська та китайська [3].

Інноваційність у освітній діяльності в Нідерландах підкріплюється діяльністю уряду та інших організацій, законодавчими актами та різноманітними програмами. Так, з 2005 року діє «**Рамковий план впровадження інновацій**» (*Raamplan Innovatie*), а на загальнодержавному рівні працює **Рада інноваційного проекту середньої освіти** (*VO-raad*). Вона покликана сприяти покращенню якості середньої освіти шляхом популяризації інноваційної діяльності на рівні школи. Проект також сприяє обміну досвідом між школами [1, 200].

Отже, інноваційності та ефективності мовної освіти у Нідерландах сприяють такі критерії, як 1) нормативно-правова база; 2) робота різноманітних організацій; 3) групові та колективні проекти учнів, презентації, дискусії; 4)

застосування ІКТ на заняттях; 5) використання елементів альтернативної освіти та філософії кожної зі шкіл; 6) полікультурність та багатонаціональність Королівства Нідерландів; 7) роль вчителя як коуча та тьютора, а також його новаторське мислення.

Список використаної літератури

1. Іщенко Л. М. Інновації в освіті Нідерландів / Л. М. Іщенко // Освіта і Болонський процес: українсько-нідерландський проект «Громадські платформи освітніх реформ в Україні». – Полтава : ПОІППО, 2009. – 248 с.
2. English in the Netherlands / Wikipedia [Electronic resource]. – URL : http://en.wikipedia.org/wiki/English_in_the_Netherlands.
3. Statistics explained / Eurostat [Electronic resource]. – URL : http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/images/9/9c/Foreign_language_1_earning_statistics_YB2013.xls.
4. The International Association for the Evaluation Achievement / IEA Studies [Electronic resource]. – URL : <http://www.iea.nl/publications.html>.